Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

18 ta’ Ottubru 2012 (*)

“VAT — Direttiva 2006/112/KE — Artikolu 183 — Modalitajiet g?ar-rimbors tal-e??ess tal-VAT — Le?i?lazzjoni nazzjonali li tipposponi r-rimbors ta’ parti mill-e??ess ta’ VAT sal-e?ami tad-dikjarazzjoni tat-taxxa annwali tal-persuna taxxabbli — Prin?ipji ta’ newtralità fiskali u ta’ proporzjonalità”

Fil-Kaw?a C-525/11,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Augst?k?s tiesas Sen?ts (il-Latvja) permezz ta’ de?i?joni tal-10 ta’ Ottubru 2011, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fis-17 ta’ Ottubru 2011, fil-pro?edura

Mednis SIA

vs

Valsts ie??mumu dienests,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn K. Lenaerts (Relatur), li qed je?er?ita l-funzjoni ta’ President tat-Tielet Awla, E. Juhász, G. Arestis, T. von Danwitz u D. Šváby, Im?allfin,

Avukat ?enerali: Y. Bot,

Re?istratur: C. Strömholm, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-11 ta’ Lulju 2012,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Mednis SIA, minn V. Gargažins, avukat, u N. Krupe?i?a,

– g?all-Valsts ie??mumu dienests, minn N. Jezdakova u M. Kuzenko, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Latvjan, minn I. Kalni?š u K. Freimanis, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn A. Sauka u C. Soulay, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema’ l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata’ ming?ajr konklu?jonijiet

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al domanda preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 183 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U L 347, p. 1)

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kaw?a bejn Mednis SIA, kumpannija Latvjana (iktar 'il quddiem "Mednis"), u l-Valsts ie??mumu dienests (dipartiment nazzjonali tat-taxxi, iktar 'il quddiem il-"VID"), dwar talba g?ar-rimbors ta' ammont li jikkorrispondi g?al taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-"VAT") mi?bura ?ejda.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-ewwel paragrafu tal-Artikolu 183 tad-Direttiva 2006/112 jipprovdi:

"Fejn, g?al perijodu partikolari ta' taxxa, l-ammont ta' tnaqqis je??edi l-ammont tal-VAT dovuta, l-Istati Membri jistg?u, b'konformità mal-metodi li huma g?andhom jiddeterminaw, jew jag?tu rimbors jew jg?addu l-e??ess g?all-perijodu sussegwenti."

4 Skont l-Artikolu 252(2) tad-Direttiva 2006/112:

"Il-perijodu fiskali [taxxabbli] g?andu jkun stabbilit minn kull Stat Membru f'xahar, f'xahrejn jew f'tliet xhur.

L-Istati Membri jistg?u, madankollu, jistabbilixxu perijodi fiskali differenti sakemm dawn ma jaqb?ux sena."

Id-dritt Latvjan

5 Il-Li?i dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud (Likuma "Par pievienot?s v?rt?bas nodokli", *Latvijas V?stnesis*, 1995, n°49), fil-ver?joni tag?ha applikabbli g?all-fatti fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem il-"Li?i dwar il-VAT"), tipprovdi, fl-Artikolu 9(1) tag?ha, li l-perijodu taxxabbli jikkorrispondi g?al xahar kalendarju. Skont l-Artikolu 9(5), il-komputazzjoni fiskali annwali hija fformata mis-somma tal-perijodi taxxabbli fuq sena kalendarja.

6 L-Artikolu 11(1) tal-Li?i dwar il-VAT jipprovdi li l-persuna taxxabbli g?andha tippre?enta lill-VID dikjarazzjoni tat-taxxa li ti?bor il-kalkolu tat-taxxa g?al perijodu taxxabbli fil-?mistax-il jum wara t-tmiem tal-imsemmi perijodu, sakemm din il-li?i ma tipprovdix mod ie?or. L-Artikolu 11(6) tal-imsemmija li?i jipprovdi li l-persuna taxxabbli g?andha tippre?enta lill-VID dikjarazzjoni fir-rigward tal-komputazzjoni fiskali annwali qabel l-1 ta' Mejju tas-sena su??essiva.

7 Skont l-Artikolu 12(1) tal-Li?i dwar il-VAT, il-persuna taxxabbli g?andha t?allas it-taxxa g?all-perijodu taxxabbli lit-Te?or fi ?mien ?mistax-il jum wara t-tmiem tal-imsemmi perijodu.

8 L-Artikolu 12(11) tal-imsemmija li?i jipprovdi li l-VID huwa tenut jirrimborsa lill-persuna taxxabbli t-taxxa mi?bura ?ejda — ji?ifieri d-differenza bejn it-taxxa kkalkolata u l-akkont ta' taxxa m?allsa — fi ?mien tletin jum li jibdew jiddekorru minn meta tasal it-talba mmotivata b'dokumenti ta' sostenn.

9 L-Artikolu 12(11)(i) ta' din il-li?i jipprovdi madankollu li huwa legali li l-VID jipposponi r-rimbors tat-taxxa mi?bura ?ejda jew fil-ka? li ti?i adottata de?i?joni sabiex tinfeta? investigazzjoni dwar it-taxxa m?allsa mill-persuna taxxabbli min?abba tran?azzjonijiet li l-verifika tag?hom tkun te?tie? informazzjoni addizzjonali, jew meta l-persuni li huma meqjusa li jkunu relatati ma' persuna

taxxabbli skont l-Artikolu 1(18) tal-Li?i dwar it-taxxi (Likuma “Par nodok?iem un nodev?m”), ikollhom debitu ta’ VAT fir-rigward tat-Te?or, jew meta persuna ma tkunx f’po?izzjoni li ??ib il-prova dokumentarja g?all-fondatezza tat-talba tag?ha g?all-applikazzjoni ta’ rata tat-taxxa ?ero.

10 L-Artikolu 36(14) tal-Li?i dwar il-VAT jag?ti setg?a lill-Kabinett tal-Ministri li jiffissa limiti g?all-ammont ta’ rimbors tal-VAT mi?bura ?ejda kif ukoll il-kundizzjonijiet li fihom ma japplika ebda limitu g?al dan ir-rimbors.

11 Il-Kabinett tal-Ministri adotta d-Digriet Nru 933, tal-14 ta’ Novembru 2006, li jistabbilixxi dispo?izzjonijiet g?all-implimentazzjoni tal-Li?i dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud (Ministru kabineta 2006. gada 14. novembra noteikumu Nru 933 “Likuma ‘Par pievienot?s v?rt?bas nodokli’ normu piem?rošanas k?rt?ba”, Latvijas V?stnesis, 2006, Nru 191, iktar ’il quddiem id-“Digriet Nru 933”).

12 L-imsemmi digriet jinkludi Artikolu 285 li huwa fformulat kif ?ej:

“G?all-finijiet tal-applikazzjoni tal-Artikolu 12(11) tal-Li?i, il-[VID] jista’ jastjeni milli jirrimborsa [...] il-parti tal-VAT mi?bura ?ejda li te??edi 18 % tal-valur totali tat-tran?azzjonijiet taxxabbli mag?mula matul dawn ix-xhur fiskali (filwaqt li jittie?ed kont, fil-perijodi taxxabbli, tal-ammonti di?à rrimborsati). L-ammont li jifdal tal-VAT mi?bura ?ejda hija rrimborsata mit-Te?or fuq il-ba?i tad-dikjarazzjoni tat-taxxa annwali.”

Il-fatti li wasslu g?all-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

13 Fis-7 u fl-14 ta’ Di?embru 2007, Mednis ressqet quddiem il-VID talbiet g?al rimbors fl-ammont totali ta’ LVL 2081.79, li jikkorrispondu g?all-VAT mi?bura ?ejda g?ax-xahar ta’ Novembru 2007.

14 Il-VID irrifjuta r-rimbors fl-ammont ta’ LVL 1455.82. Filwaqt li bba?a ru?u fuq l-Artikolu 285 tad-Digriet Nru 933, huwa adotta d-De?i?joni Nru 19/11599, tat-22 ta’ April 2008 (iktar ’il quddiem id-“de?i?joni kkontestata”), li fiha mmotiva dan ir-rifjut bil-fatt li, matul il-perijodu li fih akkumulat il-VAT mi?bura ?ejda, parti minn din kienet taqbe? 18 % tal-valur totali tat-tran?azzjonijiet taxxabbli mag?mula matul ix-xahar inkwistjoni.

15 Mednis irrikorriet g?and l-Administrat?v? rajona tiesa (Qorti amministrattiva tad-distrett) b’rikors g?all-annullament tad-de?i?joni kkontestata.

16 Permezz ta’ sentenza tas-7 ta’ Lulju 2009, l-Administrat?v? rajona tiesa ?a?det dan ir-rikors, filwaqt li qieset li r-rifjut min-na?a tal-VID li jirrimborsa lil Mednis l-ammont s?i? tal-VAT mi?bura ?ejda kien konformi mal-Artikolu 285 tad-Digriet Nru 933.

17 Permezz ta’ sentenza tat-3 ta’ ?unju 2010, l-Administrat?v? apgabaltiesa (Qorti amministrattiva re?jonali) ?a?det l-appell ta’ Mednis. Hija kkonfermat il-motivazzjoni mog?tija mill-qorti tal-ewwel istanza, filwaqt li ?iedet li l-proroga tat-terminu li fih il-VID kien tenut li jirrimborsa l-ammont ta’ VAT mi?bura ?ejda lill-persuna taxxabbli issegwi g?an le?ittimu marbut mal-interess tat-Te?or li jillimita d-dritt tal-persuna taxxabbli g?ar-rimbors tal-VAT jekk ji?i stabbilit li t-taxxa mog?tija lit-Te?or hija nettament inferjuri g?al dik li huwa stess g?andu jirrimborsa.

18 Mednis ippre?entat appell ta’ kassazzjoni quddiem l-Augst?k?s tiesas Sen?ts kontra din s-sentenza.

19 Il-qorti tar-rinviju tirrileva li, skont l-Artikolu 285 tad-Digriet Nru 933, kif applikat fil-prattika mill-VID, meta jkun jidher li l-VAT mi?bura ?ejda te??edi l-per?entwali spe?ifikata f’din id-dispo?izzjoni, il-parti li te??edi ma hijiex rrimborsata lill-persuna taxxabbli sakemm il-VID ma jkunx e?amina d-dikjarazzjoni tat-taxxa annwali ta’ din tal-a??ar. Fid-dawl ta?-?irkustanzi ta’ dan il-ka?, il-

persuna taxxabbli tkun kostretta tistenna iktar minn sena g?ar-rimbors tal-VAT mi?bura ?ejda, u dan g?as-sempli?i ra?uni li din te??edi r-rata ?enerali tal-VAT.

20 Il-qorti tar-rinviju g?andha dubji dwar il-konformità tal-le?i?lazzjoni u tal-prassi kkon?ernati mal-prin?ipji ta' newtralità u ta' proporzjonalità li jirri?ultaw mill-Artikolu 183 tad-Direttiva 2006/112, fid-dawl tal-fatt li dawn jimplikaw li d-de?i?joni li ji?i pospost ir-rimbors tal-VAT mi?bura ?ejda hija adottata ming?ajr e?ami ta?-?irkustanzi tal-ka? u ming?ajr ma jittie?ed inkunsiderazzjoni l-perijodu ta' stennija kurrenti sal-e?ami tad-dikjarazzjoni tat-taxxa annwali.

21 F'dawn i?-?irkustanzi, l-Augst?k?s tiesas Sen?ts idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel id-domanda preliminari li ?ejja lill-Qorti tal-?ustizzja:

"L-Artikolu 183 tad-Direttiva 2006/112/KE [...] jawtorizza lill-Istati Membri, ming?ajr evalwazzjoni spe?ifika, u fuq il-ba?i biss ta' kalkoli matemati?i, li jirrifjutaw ir-rimbors ta' dik il-parti ta' VAT mi?bura ?ejda li taqbe? it-18 % (li tikkorrispondi g?ar-rata standard tal-VAT) tal-valur totali tat-tran?azzjonijiet taxxabbli mwettqa matul ix-xhur fiskali inkwistjoni, sakemm l-amministrazzjoni fiskali nazzjonali tir?ievi d-dikjarazzjoni tat-taxxa annwali tal-persuna taxxabbli [g?all-VAT]?"

Fuq id-domanda preliminari

22 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 183 tad-Direttiva 2006/112 g?andux ji?i interpretat fis-sens li jawtorizza lill-amministrazzjoni fiskali ta' Stat Membru tipposponi, ming?ajr evalwazzjoni spe?ifika u fuq il-ba?i biss ta' kalkoli matemati?i, ir-rimbors ta' parti mill-VAT mi?bura ?ejda matul perijodu taxxabbli, sal-e?ami tad-dikjarazzjoni tat-taxxa annwali tal-persuna taxxabbli minn din l-amministrazzjoni.

23 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li l-libertà li g?andhom l-Istati Membri, abba?i tal-kliem stess tal-Artikolu 183 tad-Direttiva 2006/112, fid-determinazzjoni tal-metodi tar-rimbors tal-e??ess tal-VAT ma tfissirx li dawn il-metodi ma huma su??etti g?al ebda st?arri? fir-rigward tad-dritt tal-Unjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-28 ta' Lulju 2011, Il-Kummissjoni vs L-Ungerija, C-274/10, ?abra p. I-7289, punti 39 u 40, kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

24 Dawn il-metodi ma jistg?ux jippre?udikaw il-prin?ipju ta' newtralità fiskali billi j?ieg?lu l-persuna taxxabbli terfa' b'mod s?i? jew parzjali l-pi? tal-VAT. B'mod partikolari, dawn g?andhom jippermettu lill-persuna taxxabbli li tirkupra, ta?t kundizzjonijiet xierqa, il-kreditu kollu li jirri?ulta mill-e??ess tal-VAT. Dan jimplika li r-rimbors g?andu jsir f'terminu ra?onevoli, permezz ta' ?las fi flus jew b'mod ekwivalenti, u li, fi kwalunkwe ka?, il-metodu ta' rimbors adottat ma g?andu jo?loq ebda riskju finanzjarju g?all-persuna taxxabbli (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-25 ta' Ottubru 2001, Il-Kummissjoni vs L-Italja, C-78/00, ?abra p. I-8195, punti 33 u 34; tal-10 ta' Lulju 2008, Sosnowska, C-25/07, ?abra. p. I-5129, punt 17; tat-12 ta' Mejju 2011, Enel Maritsa Iztok 3, C-107/10, ?abra p. I-3873, punt 33, u Il-Kummissjoni vs L-Ungerija, i??itata iktar 'il fuq, punt 45).

25 Huwa minnu li l-posponiment tar-rimbors tal-e??ess tal-VAT fuq diversi perijodi ta' taxxa sussegwenti g?al dak li fih jimmaterjalizza dan l-e??ess ma huwiex ne?essarjament inkompatibbli mal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 183 tad-Direttiva 2006/112 (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi ??itati iktar 'il fuq Enel Maritsa Iztok 3, punt 49, u Il-Kummissjoni vs L-Ungerija, punt 55).

26 Madankollu, fil-kaw?a prin?ipali, filwaqt li l-perijodu taxxabbli huwa b?ala prin?ipju ffissat, skont l-Artikolu 9(1) tal-Li?i dwar il-VAT, fuq xahar kalendarju, l-applikazzjoni tal-Artikolu 285 tad-Digriet Nru 933 tista' tirri?ulta, kif enfasizzaw kemm il-qorti tar-rinviju u kemm il-Kummissjoni Ewropea, g?al sitwazzjoni fejn il-persuni taxxabbli ma jakkwistawx rimbors s?i? tal-e??ess tal-VAT sa sena jew iktar wara l-perijodu taxxabbli li matulu jkun irri?ulta dan l-e??ess.

27 Dan it-tul ta’ ?mien, li matulu l-persuni taxxabbli jkollhom, tal-inqas sal-parti li taqbe? il-per?entwali indikata fl-imsemmi Artikolu 285, i?orru l-pi? finanzjarju tal-VAT, ma jistax ji?i kkunsidrat b?ala ra?onevoli (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi ??itati iktar ’il fuq Sosnowska, punti 20 u 27, kif ukoll Enel Maritsa Iztok 3, punt 55). Konsegwentement, dan jippre?udika l-prin?ipju ta’ newtralità fiskali, imfakkar fil-punt 24 tas-sentenza pre?enti.

28 Il-VID u l-Gvern Latvjan jargumentaw li l-Artikolu 285 tad-Digriet Nru 933 huwa inti? li jelimina r-riskju ta’ frodi jew ta’ eva?joni tat-taxxa u, fil-prattika, huwa applikat biss fil-pre?enza ta’ elementi ta’ natura li jistabbilixxu l-e?istenza ta’ tali riskju. Dan tal-a??ar ikun je?isti, b’mod partikolari, meta t-tip ta’ attivitajiet ekonomi?i e?er?itati mill-persuna taxxabbli ma jag?tux lok b’mod regolari g?al e??essi tal-VAT jew meta l-ammont tal-VAT im?allas lit-Te?or minn din tal-a??ar huwa sostanzjalment iktar baxx minn dak tal-VAT rimborsabbli.

29 Il-VID u l-Gvern Latvjan isostnu li l-applikazzjoni ta’ dan l-Artikolu 285, fil-kaw?a prin?ipali, kienet pre?i?ament i??ustifikata mill-fatt li l-VID kien identifika riskju ta’ frodi fuq il-VAT u dan min?abba li mill-e?ami tat-talba g?ar-rimbors ta’ Mednis kien wasal g?all-konstatazzjoni li l-applikazzjoni ta’ rata ta’ VAT ?ero kienet fil-parti l-kbira tag?ha wasslet g?all-e??ess sinjifikattiv tal-VAT im?allas minn din il-kumpannija.

30 Matul is-seduta, il-VID u l-imsemmi gvern allegaw ukoll li kien biss f’numru limitat ta’ ka?ijiet li, min?abba indizji ta’ frodi jew ta’ eva?joni tat-taxxa, il-VID kien ippospona l-VAT mi?bura ?ejda li te??edi l-per?entwali indikata fl-imsemmi Artikolu 285 sal-e?ami tad-dikjarazzjoni tat-taxxa annwali tal-persuna taxxabbli.

31 F’dan ir-rigward, huwa minnu li l-Istati Membri g?andhom interess le?ittmu li jie?du l-mi?uri xierqa sabiex i?arsu l-interessi finanzjarji tag?hom u li l-?lieda kontra l-frodi, l-eva?joni tat-taxxa u l-eventwali abbu?i hija g?an rikonoxxut u inkora??ut mid-Direttiva 2006/112 (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi Sosnowska, i??itata iktar ’il fuq, punt 22 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tal-21 ta’ ?unju 2012, Mahagében u Dávid, C-80/11 u C-142/11, punt 41).

32 Madankollu, l-Istati Membri g?andhom, b’konformità mal-prin?ipju ta’ proporzjonalità, jirrikorru g?al mezzi li, filwaqt li jippermettu li jintla?aq b’mod effettiv dan il-g?an, jikkaw?aw l-inqas pre?udizzju g?all-g?anijiet u g?all-prin?ipji stabbiliti mil-le?i?lazzjoni tal-Unjoni, b?all-prin?ipju fundamentali tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT (ara s-sentenzi Sosnowska, i??itata iktar ’il fuq, punt 23, u tat-12 ta’ Lulju 2012, EMS-Bulgaria Transport, C-284/11, punt 69).

33 Fil-kaw?a pre?enti, il-qorti tar-rinviju, li hija unikament kompetenti sabiex tinterpreta d-dritt nazzjonali kif ukoll sabiex tikkonstata u tevalwa l-fatti tal-kaw?a prin?ipali, b’mod partikolari l-mod kif dan id-dritt huwa applikat mill-amministrazzjoni fiskali (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tas-16 ta’ Frar 2012, van Laarhoven, C-94/10, ?abra p. II-9963, punt 36, u tal-14 ta’ ?unju 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10, punt 76), tindika li l-VID japplika l-Artikolu 285 tad-Digriet Nru 933 b’mod ?enerali u preventiv, abba?i ta’ komputazzjoni purament matematika tal-fatt li l-e??ess tal-VAT inkwistjoni jkun iktar mill-per?entwali indikata f’dan l-artikolu, ming?ajr ma jippro?edi g?al evalwazzjoni partikolari tal-ka? inkwistjoni, evalwazzjoni li fil-kuntest tag?ha l-persuna taxxabbli kkon?ernata jkollha l-possibbiltà li turi n-nuqqas ta’ riskju ta’ frodi jew ta’ eva?joni tat-taxxa.

34 Kif enfasizzat il-Kummissjoni matul is-seduta, ma jidhirx li dawn l-indikazzjonijiet tal-qorti tar-rinviju huma inkonsistenti mat-termini tal-Artikolu 285 tad-Digriet Nru 933, li effettivament ma jissu??ettawx l-applikazzjoni ta’ dan l-artikolu g?all-e?istenza ta’ indizji ta’ frodi jew ta’ eva?joni tat-taxxa.

35 Barra minn hekk, l-indikazzjonijiet ipprovduti lill-Qorti tal-?ustizzja mill-qorti tar-rinviju ma

jurux li d-de?i?joni kkontestata, ibba?ata fuq l-Artikolu 285 tad-Digriet Nru 933, ?iet adottata mill-VID fi tmiem e?ami li seta' ji?vela tali indizji fil-kaw?a prin?ipali.

36 G?andu ji?i kkonstatat li tali applikazzjoni preventiva u ?eneralizzata tal-Artikolu 285 tad-Digriet Nru 933 tikser il-prin?ipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit fil-?urisprudenza mfakkra fil-punt 32 tas-sentenza pre?enti (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Sosnowska, i??itata iktar 'il fuq, punti 24 sa 26).

37 Tali applikazzjoni tidher li hija inqas u inqas i??ustifikata mill-g?an le?ittimu tal-?lieda kontra l-frodi jew l-eva?joni tat-taxxa min?abba li l-amministrazzjoni fiskali tista', skont l-Artikolu 12(11)(i) tal-Li?i dwar il-VAT, tipposponi r-rimbors ta' tali e??ess, b'mod partikolari, fil-ka? li ti?i adottata de?i?joni li tinfeta? investigazzjoni dwar it-taxxa m?allsa mill-persuna taxxabbli abba?i ta' tran?azzjonijiet li l-verifika tag?hom tirrikjedi informazzjoni addizzjonali jew fil-ka? li jkun impossibbli g?all-persuna kkon?ernata li tressaq provi dokumentarji dwar il-fondatezza tat-talba tag?ha g?all-impo?izzjoni tar-rata ?ero (ara, b'analo?ija, is-sentenza Sosnowska, i??itata iktar 'il fuq, punt 28).

38 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti kollha, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikolu 183 tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jawtorizzax lill-amministrazzjoni fiskali ta' Stat Membru tipposponi, ming?ajr evalwazzjoni partikolari u filwaqt li tibba?a ru?ha biss fuq kalkoli matemati?i, ir-rimbors ta' parti mill-e??ess tal-VAT li jirri?ulta matul perijodu taxxabbli ta' xahar, sal-e?ami tad-dikjarazzjoni tat-taxxa annwali tal-persuna taxxabbli minn din l-amministrazzjoni.

Fuq l-effetti ta' din is-sentenza *ratione temporis*

39 Il-Gvern Latvjan talab lill-Qorti tal-?ustizzja tillimita *ratione temporis* l-effetti tas-sentenza pre?enti fil-ka? li tinterpreta l-Artikolu 183 tad-Direttiva 2006/112 fis-sens li din tal-a??ar tipprekludi le?i?lazzjoni u prassi nazzjonali b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

40 Insostenn tat-talba tieg?u, l-imsemmi gvern ji?bed l-attenzjoni, minn na?a, fuq ir-riskju ta' riperkussjonijiet gravi ta' tali interpretazzjoni fuq ir-ri?orsi finanzjarji nazzjonali u, min-na?a l-o?ra, fuq il-*bona fide* tal-amministrazzjoni fiskali Latvjana.

41 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li l-interpretazzjoni li l-Qorti tal-?ustizzja tag?ti lil regola tad-dritt tal-Unjoni, fl-e?er?izzju tal-?urisdizzjoni mog?tija lilha mill-Artikolu 267 TFUE, tikkjarifika u tippre?i?a t-tifsira u l-portata ta' din ir-regola, hekk kif g?andha jew kellha tinftiehem u ti?i applikata sa mill-mument tad-d?ul fis-se?? tag?ha. Minn dan jirri?ulta li r-regola hekk interpretata tista' u g?andha ti?i applikata mill-qorti anki g?al relazzjonijiet legali mnissla u kkostitwiti qabel is-sentenza li tidde?iedi fuq it-talba g?al interpretazzjoni jekk, *inter alia*, il-kundizzjonijiet li jippermettu li titressaq kaw?a dwar l-applikazzjoni tal-imsemmija regola quddiem il-qrati kompetenti jkunu sodisfatti (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tal-10 ta' Mejju 2012, Santander Asset Management SGIIC *et*, C-338/11 sa C-347/11, punt 58 u ?urisprudenza ??itata).

42 Huwa biss f'ka?ijiet e??ezzjonali li l-Qorti tal-?ustizzja tista', b'applikazzjoni ta' prin?ipju ?enerali ta' ?ertezza legali inerenti fl-ordinament ?uridiku tal-Unjoni, tillimita l-possibbiltà g?al kull persuna kkon?ernata li tinvoka dispo?izzjoni li hija tkun interpretat sabiex tikkontesta relazzjonijiet ?uridi?i stabbiliti *in bona fide*. Sabiex tali limitazzjoni tkun tista' ti?i de?i?a, huwa ne?essarju li jkunu sodisfatti ?ew? kriterji essenzjali, ji?ifieri l-*bona fide* tal-persuni kkon?ernati u r-riskju ta' diffikultajiet serji (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Santander Asset Management SGIIC *et*, i??itata iktar 'il fuq, punt 59).

43 B'mod iktar spe?ifiku, il-Qorti tal-?ustizzja rrikorriet g?al din is-soluzzjoni biss f'?irkustanzi

ferm spe?ifi?i, b'mod partikolari meta kien hemm riskju ta' riperkussjonijiet ekonomi?i serji dovuti b'mod partikolari g?an-numru kbir ta' relazzjonijiet ?uridi?i kkostitwiti *in bona fide* fuq il-ba?i tal-le?i?lazzjoni kkunsidrata b?ala validament fis-se?? u meta kien jidher li l-individwi u l-awtoritajiet nazzjonali kienu m?e??a jadottaw im?iba li ma kinitx konformi mad-dritt tal-Unjoni min?abba in?ertezza o??ettiva u sinjifikattiva fir-rigward tal-portata tad-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni, in?ertezza li g?aliha possibbilment ikkontribwixxiet l-im?iba stess adottata minn Stati Membri o?ra jew mill-Kummissjoni (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Santander Asset Management SGIIC *et*, i??itata iktar 'il fuq, punt 60).

44 Huwa wkoll skont ?urisprudenza stabbilita li l-konsegwenzi finanzjarji li jistg?u jirri?ultaw g?al Stat Membru min?abba sentenza mog?tija fil-kuntest ta' talba g?al de?i?joni preliminari ma ji??ustifikawx, fihom infushom, il-limitazzjoni tal-effetti ta' din is-sentenza *ratione temporis* (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Santander Asset Management SGIIC *et*, i??itata iktar 'il fuq, punt 62).

45 Fil-kaw?a pre?enti, g?andu ji?i rrilevat, minn na?a, li l-Gvern Latvjan ma pprodu?a ebda informazzjoni li tippermetti lill-Qorti tal-?ustizzja tevalwa l-e?istenza, min?abba s-sentenza pre?enti, ta' riskju ta' riperkussjonijiet ekonomi?i gravi g?ar-Repubblika tal-Latvja.

46 Min-na?a l-o?ra, ma jistax ji?i kkunsidrat li l-amministrazzjoni fiskali Latvjana, fl-applikazzjoni tal-Artikolu 285 tad-Digriet Nru 933, kienet im?e??a sabiex tadotta, *in bona fide*, im?iba li ma kinitx konformi mad-dritt tal-Unjoni min?abba allegata in?ertezza o??ettiva u sinjifikattiva dwar il-portata tal-Artikolu 183 tad-Direttiva 2006/112. Fil-fatt, mill-?urisprudenza di?à stabbilita qabel l-imsemmi digriet jirri?ulta li, b'konformità mal-prin?ipju ta' newtralità fiskali, li jikkostitwixxi prin?ipju fundamentali tas-sistema komuni tal-VAT, il-metodi nazzjonali g?ar-rimbors ta' e??ess ta' VAT, imsemmija f'dan l-artikolu, g?andhom jippermettu lill-persuna taxxabbli li tirkupra, ta?t kundizzjonijiet xierqa u fi ?mien ra?onevoli, il-kreditu s?i? li jirri?ulta minn dan l-e??ess, ming?ajr ma jitqieg?ed xi riskju finanzjarju fuq din il-persuna taxxabbli (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Il-Kummissjoni vs L-Italja, i??itata iktar 'il fuq, punti 33 u 34).

47 G?aldaqstant, ma hemmx lok li l-effetti ta' din is-sentenza ji?u limitati *ratione temporis*.

Fuq l-ispejje?

48 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 183 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jawtorizzax lill-amministrazzjoni fiskali ta' Stat Membru tipposponi, ming?ajr evalwazzjoni partikolari u filwaqt li tibba?a ru?ha biss fuq kalkoli matemati?i, ir-rimbors ta' parti mill-e??ess tat-taxxa fuq il-valur mi?jud li jirri?ulta matul perijodu taxxabbli ta' xahar, sal-e?ami tad-dikjarazzjoni tat-taxxa annwali tal-persuna taxxabbli minn din l-amministrazzjoni.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Latvjan.